

•
Obec Lutilla
Štefánikova 48
966 22 Lutilla
Slovenská republika
•

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

Vybavuje/linka

Banská Bystrica

OU-BB-OSZP2-2024/014210-005Ing. Martin Číž/048/4306264

11. 03. 2024

Vec

„Vodozádržné opatrenia v obci Lutilla“
- záväzné stanovisko podľa § 16a vodného zákona

Okresnému úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie bola dňa 21.01.2024 doručená žiadosť obce Lutilla, Štefánikova 48, 966 22 Lutilla, IČO: 00 652 113, o vydanie záväzného stanoviska podľa § 16a ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“) pre navrhovanú činnosť/stavbu „Vodozádržné opatrenia v obci Lutilla“. K žiadosti bola priložená projektová dokumentácia pre stavebné povolenie a realizáciu stavby vypracovaná spoločnosťou FMK Project Partners s.r.o., Dukelských Hrdinov 28/9, Žiar nad Hronom, február 2024.

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie pri výkone pôsobnosti okresného úradu v sídle kraja ako príslušný orgán štátnej vodnej správy podľa § 4 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s § 60 ods. 1 písm. i) vodného zákona na základe predloženého zámeru vydáva podľa § 16a ods. 1 vodného zákona k navrhovanej činnosti/stavbe „Vodozádržné opatrenia v obci Lutilla“ toto

záväzné stanovisko:

Pred povolením navrhovanej činnosti/stavby „Vodozádržné opatrenia v obci Lutilla“ sa nevyžaduje výnimka z environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Odôvodnenie:

Účelom tohto záväzného stanoviska podľa § 16a ods. 1 vodného zákona je posúdenie významnosti vplyvu realizácie nového projektu „Vodozádržné opatrenia v obci Lutilla“ na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov určených v § 5 vodného zákona a prijatie záveru, či je potrebné posúdenie tohto nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou článku 4.7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (ďalej len „RSV“).

Projekt vodozádržných opatrení je umiestnený do severozápadnej časti katastra obce Lutilla. Navrhnuté revitalizačné opatrenia poľných ciest a okolia týchto poľných ciest sú zamerané na trvalý manažment prírodných zdrojov a boj so suchom.

Telefón

E-mail

Internet

IČO

+421484306250

oszp.bb@minv.sk

www.minv.sk

00151866

Číslo spisu

Por.č.záznamu

Číslo záznamu

Typ záznamu

Forma originálu

OU-BB-OSZP2-2024/014210

005

0027191/2024

Externý odoslaný záznam

hodnoverná elektronická

Obec Lutila so všetkými jej časťami je každoročne postihovaná privalovou vlnou povrchového odtoku z okolitých pasienkov a následným transportom veľkého množstva sedimentov z okolitých polí a pasienkov, ktoré spôsobujú škody veľkého rozsahu na majetku občanov obce a životnom prostredí.

V dažďových mesiacoch dochádza k záplavám cestnej komunikácie v dôsledku nepostačujúcej prietokovej kapacity existujúceho mosta, ktorý pozostáva len z uloženej železobetónovej skruže s priemerom D 1,2m. Opatrenia pozostávajú z vybudovania navrhovaného mostného objektu SO 02.

Samotnú stavbu tvoria nasledovné stavebné objekty:

SO 02 Mostné teleso cez Slaský potok, SO 03 Poľná cesta, SO 04 Poľná cesta, SO 05 Poľná cesta, SO 06 Vodozádržný objekt, SO 07 Vodozádržný objekt, SO 08 Lokálna regulácia potoka.

Navrhovaný mostný objekt SO 02 je naprojektovaný za účelom zabezpečiť celoročný prejazd po poľnej ceste, nakoľko dochádza v dažďových mesiacoch k záplavám cestnej komunikácii v dôsledku nepostačujúcej prietokovej kapacity existujúceho mosta. Existujúce premostenie pozostáva len z uloženej železobetónovej skruže s priemerom D1,2m. Most je v extraviláne obce na poľnej ceste spájajúceho obec Lutila a obec Kosorín, ktorý križuje Slaský potok v katastrálnom území Lutila.

Vzhľadom na charakter prekážky sa navrhuje mostný objekt ako jednopóľový – integrálny most. Nosná konštrukcia je navrhnutá zo železobetónovej dosky hrúbky 340mm. Betón mostnej dosky navrhujeme C30/37- XC4, XF2, XD1– C1 0,4-Dmax 16-S1. Zo statického hľadiska pôsobí navrhnutá nosná konštrukcia ako neklenbová votknutá doska. Spodná stavba je tvorená dvojicou krajných opôr. Krajné opory sú navrhnuté ako gravitačné, plošne založené na štrkovom vankúši. Pozostávajú z drieku, základového pásu a štrkového podsypu.

Navrhovaná činnosť/stavba je situovaná v čiastkovom povodí Hrona. Dotýka sa dvoch vodných útvarov, a to útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok a jedného útvaru podzemnej vody - útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín SK200220FP Puklinové a medzizrnové podzemné vody severnej časti stredoslovenských neovulkanitov.

Útvar povrchovej vody SKR0120 Slaský potok bol vymedzený ako prirodzený vodný útvar. Na základe výsledkov hodnotenia stavu/potenciálu útvarov povrchových vôd v rokoch 2013 – 2018 bol útvar povrchovej vody SKR0120 Slaský potok klasifikovaný v priemernom ekologickom stave s nízkou spoľahlivosťou. Z hľadiska hodnotenia chemického stavu tento vodný útvar dosahuje dobrý chemický stav s nízkou spoľahlivosťou.

Hodnotenie ekologického stavu povrchových vôd je v súlade s požiadavkami legislatívy založené na národných hodnotiacich schémach. Detailný popis metodiky hodnotenia ekologického stavu je uvedený v publikácii Makovinská, a kol. (2021). Základom hodnotenia ekologického stavu sú biologické prvky kvality – spoločenstvá vodných organizmov, ktoré odrážajú synergický účinok zmien vodného prostredia. Prostredníctvom reakcie organizmov na zmeny prostredia dochádza k zmene štruktúry a fungovania ich spoločenstiev. Medzi biologické prvky kvality patria benthické bezstavovce, fytoentos a makrofyty, fytoplanktón a ryby. Podpornými prvkami pre organizmy viazané na vodu sú fyzikálno-chemické prvky kvality a hydromorfologické prvky kvality. Do hodnotenia ekologického stavu sú zahrnuté aj špecifické syntetické a nesyntetické látky relevantné pre Slovensko.

Výsledky hodnotenia rizika a postup hodnotenia kvantitatívneho a chemického stavu útvarov podzemnej vody sú bližšie popísané vo Vodnom pláne Slovenska na roky 2022-2027, Pláne manažmentu správneho územia povodia Dunaja (2022), v kapitole 5.2 link: <https://www.minzp.sk/voda/vodny-plan-slovenska/>.

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia činnosti/stavby „Vodozádržné opatrenia v obci Lutila“ nespôsobí zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok alebo či činnosť/stavba nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutého útvaru podzemnej vody SK200220FP Puklinové a medzizrnové podzemné vody severnej časti stredoslovenských neovulkanitov.

Posúdenie činnosti/stavby „Vodozádržné opatrenia v obci Lutila“ sa vzťahuje na obdobie počas realizácie činnosti/stavby, po jej ukončení, ako aj na obdobie počas jej prevádzky/užívania.

Počas realizácie prác činnosti stavby „Vodozádržné opatrenia v obci Lutilla“ k ovplyvneniu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok a následne aj jeho ekologického stavu môže dôjsť predovšetkým počas realizácie stavebného objektu SO 02 Mostné teleso cez Slaský potok a SO 08 Lokálna regulácia potoka.

Navrhovaný most ako aj lokálna regulácia koryta vodného toku Slaského potoka je navrhnutá na prietokovú priepustnosť storočnej vody $Q_{100} = 33,5 \text{ m}^3/\text{s}$. Lokálna úprava koryta bude zrealizovaná pri vtoku a odtoku. Pod komunikáciou bude potok vedený v uzatvorenom priereze mosta. Jedná sa o spevnenie jestvujúceho koryta Slaského potoka, s minimálnymi terénnymi úpravami. Smerové naviazanie trasy v oblasti začiatku a konca regulácie na pôvodnú je nenásilné, pozvoľné, plynulé. Smerové vedenie úpravy sa nezmení. Križovanie bude riešené železobetónovým mostom, objekt SO 02. Celková dĺžka úpravy potoka vrátane mostného telesa bude 13,80 m.

Priečny profil nového koryta je vytvorený jednoduchým lichobežníkom zrealizovaný zo železobetónovej konštrukcie so sklonom svahov prechádzajúcim z 1:0,025 na 1:3,51 s premenlivou šírkou v korune. Šírka dna sa pre potreby prietokového profilu rozšíri z existujúcej šírky 1,2-1,3 m na 5,0 m a postupne nadviaže na pôvodnú šírku. Dno bude opevnené kamennou rovnaninou (hmotnostnej frakcie do 200 kg), bude v strednici mierne trojuholníkovito prehĺbené kvôli sústredeniu minimálnych prietokov. Spevnenie dna koryta potoka bude na vtoku a výtoku ukončené spevňujúcim betónovým prahom (zapusteným do dna) šírky 0,50 m a hĺbky 1,0m.

Realizácia týchto prác bude prebiehať v bezprostrednej blízkosti útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok a priamo v ňom. Možno predpokladať, že počas realizácie týchto prác v dotknutej časti útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok, najmä pri realizácii brehového opevnenia z kamennej nahádzky môže dôjsť k dočasným zmenám jeho fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík (narušenie brehov a dna koryta toku/zakaľovanie toku, najmä pohybom stavebných mechanizmov a prisunom materiálu), ktoré sa môžu lokálne prejaviť narušením bentickej fauny a ichtyofauny, nakoľko tieto prvky biologickej kvality sú citlivé na hydromorfologické zmeny. Po ukončení realizácie vyššie uvedených prác možno očakávať, že tieto dočasné zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok zaniknú a vrátia sa do pôvodného stavu a na ekologickom stave útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok sa neprejaví a teda nepovedú ani k zhoršovaniu ekologického stavu útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok.

Spôsobené zakalenie toku môže ovplyvniť rozvoj prirodzenej štruktúry fyto-bentosu. Narušenie dnových sedimentov a brehovej zóny mechanizmami rozrušuje koreňový systém makrofytov. Tieto možné negatívne vplyvy sa budú prejavovať prechodne a následne po ukončení stavebných prác a vykonaní nápravných opatrení by tento zásah nemal mať zásadný dopad na ekosystém, v ktorom dochádza k skorej regenerácii a obnove pôvodnej štruktúry fyto-zložky.

Po ukončení realizácie vyššie uvedených prác možno očakávať, že tieto dočasné zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok zaniknú a vrátia sa do pôvodného stavu, resp. sa k nim čo najviac priblížia a nepovedú k zhoršovaniu jeho ekologického stavu.

Časť zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok súvisiacich s ukladaním lomového kameňa do betónového lôžka, s realizáciou zaisťovacím betónových prahov bude síce prechádzať do zmien trvalých, avšak vzhľadom na ich lokálny rozsah a charakter predloženej činnosti možno predpokladať, že tieto trvalé zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík v dotknutej časti útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok nebudú tak významné, aby viedli k zhoršovaniu jeho ekologického stavu.

Vplyv na ostatné biologické prvky kvality (fyto-bentos, makrofyty a bentické bezstavovce, fytoplanktón pre tento vodný útvar nie je relevantný), ani na podporné fyzikálno-chemické a ostatné hydromorfologické prvky kvality útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok sa nepredpokladá. Rovnako sa nepredpokladá ani vplyv na špecifické syntetické znečisťujúce látky a špecifické nesyntetické znečisťujúce látky. Vplyv na hydrologický režim (veľkosť a dynamiku prietoku a z toho vyplývajúcu súvislosť s podzemnými vodami) a kontinuitu toku v útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok, vzhľadom na charakter stavby sa nepredpokladá.

Na základe predpokladu, že nové zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok, ktorých vznik súvisí priamo s realizáciou navrhovanej činnosti/stavby by mali mať len lokálny rozsah možno predpokladať, že kumulatívny dopad už existujúcich a predpokladaných nových zmien nevznikne na jeho ekologickom stave by sa nemal prejavovať.

Vzhľadom na charakter predmetnej činnosti/stavby „Vodozádržné opatrenia v obci Lutila“ možno predpokladať, že počas užívania a prevádzky nedôjde k zhoršovaniu ekologického stavu útvaru povrchovej vody SKR0120 Slaský potok.

Útvar podzemnej vody SK200220FP Puklinové a medzizrnové podzemné vody severnej časti stredoslovenských neovulkanitov bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 2676,943 km². Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Počas realizácie navrhovanej činnosti/stavby „Vodozádržné opatrenia v obci Lutila“ a po jej ukončení, vzhľadom na jej charakter, ovplyvnenie úrovne hladiny podzemnej vody v útvare podzemnej SK200220FP Puklinové a medzizrnové podzemné vody severnej časti stredoslovenských neovulkanitov ako celku sa nepredpokladá.

Vplyv z prevádzky navrhovanej činnosti/stavby „Vodozádržné opatrenia v obci Lutila“ vzhľadom na jej charakter na zmenu hladiny útvaru podzemnej vody SK200220FP Puklinové a medzizrnové podzemné vody severnej časti stredoslovenských neovulkanitov ako celku sa nepredpokladá.

Na základe posúdenia predloženej činnosti/stavby „Vodozádržné opatrenia v obci Lutila“ vplyv realizácie činnosti/stavby na zmenu režimu a hladiny ako aj stavu dotknutého útvaru podzemnej vody SK200220FP Puklinové a medzizrnové podzemné vody severnej časti stredoslovenských neovulkanitov ako celku sa nepredpokladá.

Vzhľadom na charakter predmetnej činnosti možno predpokladať, že predmetná činnosť/stavba „Vodozádržné opatrenia v obci Lutila“ ani počas výstavby a po jej ukončení, ani počas prevádzky, nebude mať významný vplyv na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvarov povrchovej vody SKR0120 Slaský potok, ani na ostatné prvky kvality vstupujúce do hodnotenia jeho ekologického stavu a nebude brániť dosiahnutiu environmentálnych cieľov v tomto vodnom útvare.

Na základe uvedených predpokladov možno konštatovať, že realizáciou činnosti/stavby nedôjde k nesplneniu environmentálnych cieľov dotknutých vodných útvarov a preto sa pred povolením činnosti nevyžaduje výnimka podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Okresný úrad v sídle kraja odporúča, aby pri zásahu do toku bol rešpektovaný jeho prirodzený sklon. Teda, aby každý zásah do koryta (či už sa jedná o stabilizačný prah, začiatok a koniec úpravy) bol plynule napojený na existujúce dno koryta v celej šírke tak, aby nevznikli selektívne bariéry pre migráciu vodných organizmov, a aby bol zachovaný sklon toku.

Taktiež odporúčame, aby akýkoľvek zásah do vodného toku vrátane stabilizačných prvkov brehov bol vykonávaný len v nevyhnutnej miere.

Podľa § 16a ods. 6 vodného zákona žiadateľ je oprávnený podať návrh na začatie konania o povolení činnosti, ak zo záväzného stanoviska vyplýva, že sa nevyžaduje výnimka.

Podľa § 73 ods. 21 vodného zákona je záväzné stanovisko podľa § 16a ods. 1 podkladom k vyjadreniu orgánu štátnej vodnej správy v územnom konaní k činnosti; ak sa územné konanie nevyžaduje, záväzné stanovisko je podkladom ku konaniu o povolení činnosti.

Toto záväzné stanovisko sa v súlade s § 16a ods. 5 vodného zákona zverejní na webovom sídle okresného úradu v sídle kraja a na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky po dobu 30 dní. Toto záväzné stanovisko sa zverejní aj na centrálnej úradnej elektronickej tabuli na stránke portálu www.slovensko.sk v časti „Úradná tabuľa“.

Na vedomie

Okresný úrad Žiar nad Hronom , odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. M. Slovenskej 8, Žiar nad Hronom,
965 01 Žiar nad Hronom 1

Ing. Martina Machala
vedúca odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky

Registrátorne číslo záznamu: 0027191/2024

Vec: „Vodozadržné opatrenia v obci Lutilla“ - záväzné stanovisko podľa § 16a vodného zákona

Parafa	Dátum/čas	Meno	Pozícia	Org.útvár	Funkcia	V zast.	Zastúpil	Poznámka
Schválené	11.03.2024 12:29	Machala Martina, Ing.	vedúci	OU-BB- OSZP	vedúca odboru	Nie		